

ΑΡΧΑΙΑ

ΘΕΩΡΗΤΙΚΗΣ ΚΑΤΕΥΘΥΝΣΗΣ

ΑΠΑΝΤΗΣΕΙΣ ΣΤΑ ΘΕΜΑΤΑ ΕΞΕΤΑΣΕΩΝ 2015

A1.

Με αυτά λοιπόν τα μέσα εφοδιασμένοι οι άνθρωποι κατοικούσαν στην αρχή διασκορπισμένοι, πόλεις όμως δεν υπήρχαν· κατασπαράσσονταν λοιπόν από τα θηρία, γιατί ήταν από κάθε άποψη πιο αδύναμοι από αυτά και οι τεχνικές γνώσεις ήταν βέβαια βοηθός τους καλός για την ανεύρεση της τροφής, ανεπαρκής όμως για τον πόλεμο με τα θηρία – γιατί δεν κατείχαν ακόμη την πολιτική τέχνη, μέρος της οποίας είναι η πολεμική τέχνη – επιδίωκαν λοιπόν να συγκεντρώνονται και να εξασφαλίζουν τη σωτηρία τους χτίζοντας πόλεις· κάθε φορά λοιπόν που συγκεντρώνονταν, αδικούσαν ο ένας τον άλλον, επειδή δεν είχαν την πολιτική τέχνη, με αποτέλεσμα να διασκορπίζονται και να απειλούνται με αφανισμό. Ο Δίας, λοιπόν, επειδή φοβήθηκε για το γένος μας μήπως χαθεί ολότελα, στέλνει τον Ερμή να φέρει στους ανθρώπους και τον σεβασμό στους άγραφους νόμους και την αντίληψη περί του δικαίου, για να εξασφαλίζουν και την τάξη στις πόλεις και να αποτελούν τους συνεκτικούς δεσμούς φιλίας ανάμεσα στους ανθρώπους.

B1.

Στο απόσπασμα που παρατίθεται από τον πλατωνικό «Πρωταγόρα» ο ομώνυμος σοφιστής περιγράφει το προμηθεϊκό στάδιο εξέλιξης του ανθρώπινου πολιτισμού. Στο στάδιο αυτό οι άνθρωποι έχουν πια βγει στο φως και έχουν επιτύχει - μέσω των τεχνικών γνώσεων που έλαβαν από τον Τιτάνα Προμηθέα - να καλύψουν όχι μόνο θεμελιώδεις βιοτικές τους ανάγκες αλλά και να αναπτύξουν πνευματικό πολιτισμό. Αξιοσημείωτο είναι, ότι ο συνομιλητής του Σωκράτη ξεκινά την περιγραφή του σταδίου αυτού όχι χρονικά, αλλά αξιολογικά προτάσσοντας τη γένεση του θρησκευτικού

συναισθήματος ως τη βασικότερη ανθρώπινη κατάκτηση έναντι των άλλων κατακτήσεων.

Ειδικότερα, ο Πρωταγόρας δηλώνει ότι αρχικά ο άνθρωπος λόγω της έντεχνου σοφίας *σὺν πυρί*, των τεχνικών δηλαδή γνώσεων, έγινε κοινωνός του θεϊκού μεριδίου «*ὁ ἄνθρωπος θείας μετέσχε μοίρας*». Η φωτιά αποτελεί το θεϊκό μερίδιο που είχαν την τύχη, χάρη στην παρέμβαση του Προμηθέα, να λάβουν οι άνθρωποι. Είναι θεϊκό γιατί το κατείχαν ως τότε μόνον οι θεοί, είναι θεϊκό γιατί οι άνθρωποι το απέκτησαν με θεϊκή παρέμβαση του Προμηθέα, είναι επίσης θεϊκό γιατί επιτρέποντας στον άνθρωπο να αναπτύξει πολιτισμό, του επέτρεψε κατά συνέπεια να αναγνωρίσει την ύπαρξη των θεών. Η πρώτη και άμεση συνέπεια του δώρου της φωτιάς, σύμφωνα με τον Πρωταγόρα, είναι ακριβώς η εμφάνιση της θρησκείας. Αυτό σημαίνει ότι ο Πρωταγόρας αξιολόγησε τη θρησκεία ως πολύ σημαντική κατάκτηση του ανθρώπινου γένους «*πρῶτον*» ανάμεσα στις άλλες, γιατί αυτό απέκτησε εξελικτικά τη δυνατότητα να τον απασχολεί η έννοια της δημιουργίας και να συνειδητοποιεί τη δική του θνητότητα απέναντι στην παντοδυναμία της φύσης.

Από την άποψη της ιστορικής προσέγγισης, η πίστη στους θεούς είναι εκδήλωση πνευματικής ωριμότητας του ανθρώπου, γιατί ο άνθρωπος περνά από την απλή, ενστικτώδη ύπαρξη στην αναζήτηση των παραγόντων που δημιούργησαν τη φύση και πιθανότατα και των τρόπων να τους επηρεάζει για τη βελτίωση των όρων της ζωής του. Έτσι, οι άνθρωποι αναπτύσσουν θρησκεία και θρησκευτική τέχνη. Αρχίζουν δηλαδή να πιστεύουν στην ύπαρξη των θεών και να δημιουργούν τις προϋποθέσεις για την οργάνωση και τέλεση των θρησκευτικών τελετών. Επιπρόσθετα, εντύπωση προξενεί το γεγονός ότι ο Πρωταγόρας αρχίζει την παρουσίαση των κατακτήσεων του ανθρώπου από τη θρησκεία, παρά τον θρησκευτικό αγνωστικισμό του. Αυτό ίσως μπορεί να εξηγηθεί με βάση την ανάγκη συνοχής του μύθου και λογικής αλληλουχίας των νοημάτων του, ίσως όμως η αναφορά του σε αυτή να πρόκειται για πλατωνική θεωρία που έντεχνα τοποθετείται στο στόμα του Πρωταγόρα. Δεν πρέπει τέλος να λησμονείται ότι η χρήση συμβόλων αποτελεί χαρακτηριστικό του μύθου και επομένως η αναφορά σε αυτούς ενδεχομένως να είναι συμβολική.

B2.

Στο παρόν απόσπασμα από το πρωτότυπο ο ομώνυμος με το έργο του Πλάτωνα σοφιστής Πρωταγόρας έχοντας αναφερθεί στη γένεση της θρησκείας, αξιολογώντας την ως την πιο θαυμαστή ανθρώπινη κατάκτηση, παρουσιάζει έπειτα τις θαυμαστές ανθρώπινες κατακτήσεις παράγωγες της αξιοποίησης των τεχνικών γνώσεων και των πολυμορφικών εφαρμογών από τη χρήση της φωτιάς. Όλα αυτά ωστόσο συμβαίνουν σε κατάσταση ακοινωνησίας, αγριότητας και αδυναμίας για οργανωμένη ζωή. Ακόμη και οι πρώτες απόπειρες για οργανωμένη ζωή ήταν αποτυχημένες μέχρι να παρέμβει ο ολύμπιος Δίας.

Πιο αναλυτικά, οι άνθρωποι κατοικούσαν αρχικά διασκορπισμένοι « **ῥῶκουν σποράδην** » παρόλο που η τεχνογνωσία που διέθεταν ως έμφυτο χαρακτηριστικό « **δημιουργική τέχνη** » συντέλεσε μόνο στην εύρεση τροφής και στην κάλυψη βασικών αναγκών. Το γεγονός επομένως της μονήρους ζωής είχε ως αποτέλεσμα να κινδυνεύουν τα ανθρώπινα όντα με αφανισμό από τα **άλογα** θηρία λόγω και της έλλειψης σωματικών δυνατοτήτων σε σχέση με αυτά « **ἀπώλλυντο οὖν ... ἀσθενέστεροι εἶναι**», αλλά και λόγω της **απουσίας** κοινωνικής και πολιτικής οργάνωσης, απόρροια των οποίων είναι και η **ἀγνοία** της πολεμικής τέχνης που αποτελεί «μέρος» της προηγούμενης ικανότητας « **πόλεις δὲ οὐκ ἦσαν – πολιτική γὰρ ... πολεμική**». Η πολιτική τέχνη είναι συνώνυμο της οργανωμένης κοινωνίας, γιατί εκεί παρουσιάζεται για πρώτη φορά η ανάγκη να υπερασπιστούν οι άνθρωποι τα υπάρχοντά τους. Ωστόσο, ο πόλεμος εδώ νοείται με τη «θετική» εκδοχή του, αυτού που αναπτύσσει τις ευγενείς ορμές του ανθρώπου, την άμυνα υπέρ του δικαίου και της ελευθερίας, που αφυπνίζει τα έθνη και προωθεί την επινοητικότητα.

Έτσι λοιπόν, οι άνθρωποι προέβησαν σε απόπειρες συγκρότησης των πρώτων μορφών κοινωνιών, γεγονός που αποτέλεσε και το τελευταίο στάδιο εξέλιξης του πολιτισμού των ανθρώπων « **ἐζήτουν δὴ ἀθροίζεσθαι...πόλεις** ». Ωστόσο, οι προσπάθειές τους απέβησαν άκαρπες, καθώς η απουσία ουσιαστικής γνώσης της πολιτικής «τέχνης» τους οδηγούσαν στο να αδικούν ο ένας τον άλλο με αποτέλεσμα να καταστρέφουν τις πρώιμες αυτές δομές, να διασκορπίζονται και πάλι με αποτέλεσμα να γίνονται ξανά βορά των άγριων θηρίων « **ὄτ' οὖν ἀθροισθεῖεν... διεφθείροντο** ». Στο σημείο αυτό του μύθου λαμβάνει δράση ο Δίας, ο οποίος δίνει λύση στο πρόβλημα που ανέκυψε.

Συγκεκριμένα, ο πατέρας ανθρώπων και θεών φοβισμένος «**δείσας**» για τον ενδεχόμενο αφανισμό του ανθρώπινου γένους, αφήνοντας ο σοφιστής παράλληλα να διαφανεί το ενδιαφέρον του για αυτό, δίνει εντολή στον αγγελιοφόρο Ερμή να μοιράσει στους ανθρώπους την «**αἰδῶ**» και τη «**δίκη**». Έτσι, θα είναι δυνατή η συγκρότηση κοινωνιών και η περαιτέρω ανάπτυξη του πολιτισμού. Με τον όρο «**αἰδῶ**» νοείται ο σεβασμός, το αίσθημα ντροπής του κοινωνικού ανθρώπου για κάθε πράξη που προσκρούει στον καθιερωμένο ηθικό κώδικα του κοινωνικού περιβάλλοντος, ενώ με τον

όρο «**δίκη**» νοείται το συναίσθημα της δικαιοσύνης, η έμφυτη αντίληψη για το δίκαιο και το άδικο, ο σεβασμός των γραπτών νόμων και των δικαιωμάτων των άλλων.

Αξιοσημείωτο παράλληλα είναι, ότι ο Δίας αποστέλλει μάλιστα τις δύο αυτές ηθικές αξίες, που αποτελούν θεμελιώδεις λίθους της πολιτικής αρετής, για να αποτελέσουν «**πόλεων κόσμοι τε και δεσμοί φιλίας συναγωγοί**». Με τη φράση αυτή διατυπώνεται έξοχα η κοινωνιοπλαστική αποστολή τους. Χάρη στην «αϊδῶ» και στη «δίκη» εξασφαλίζεται η αρμονική συμβίωση μέσα στην πόλη, η συνοχή του συνόλου, η ισορροπία και η ευταξία. Με αυτές αναπτύσσονται μεταξύ των ανθρώπων σχέσεις φιλίας, συνεργασίας, αλληλεγγύης και αλληλοσεβασμού. Η Φιλία άλλωστε νοείται ως φυσική δύναμη που συνδέει τα διαφορετικά στοιχεία, σε αντίθεση προς το Νείκος, τη φυσική δύναμη που τα χωρίζει. Άλλωστε ο Δίας, αν και κατείχε την πολιτική τέχνη, δεν τη δώρισε στον άνθρωπο. Αντίθετα, χάρισε τα πολύτιμα αυτά χαρακτηριστικά ως πρότυπα για να εξοικονομήσει την πολιτική τέχνη μόνος του ο άνθρωπος με τον προσωπικό αγώνα του.

Έπειτα, ο Ερμής προβληματίζεται για το αν πρέπει οι ηθικές αυτές αξίες να δοθούν σε όλους τους ανθρώπους ή επιλεκτικά. Η ερώτηση που απευθύνει προς τον Δία φαντάζει αφελής και κωμική και δημιουργεί μια ατμόσφαιρα θυμηδίας. Ο αγγελιοφόρος ρωτά αν θα πρέπει αυτές να μοιραστούν σε όλους τους ανθρώπους εξίσου ή αν θα πρέπει να ακολουθήσουν τη λογική του καταμερισμού όπως συμβαίνει και σε όλες τις τέχνες «**ἔρωτᾶ οὖν ... νείμω; - εἷς ἔχων ἰατρικὴν ... δημιουργοί**». Όσον αφορά, τις τέχνες ο καταμερισμός είναι απολύτως απαραίτητος, διότι έτσι εξυπηρετούνται καλύτερα οι πολίτες, αφού ένας τεχνίτης μπορεί να εξυπηρετήσει πολλούς πολίτες και υπάρχει η δυνατότητα εμβάθυνσης και εξειδίκευσης σε κάθε τομέα. Άλλωστε, οι δημιουργοί (< δήμος + έργον) είναι αυτοί που παράγουν ένα έργο ωφέλιμο στον δήμο, στον λαό.

Έτσι λοιπόν, η απάντηση του Δία είναι σαφέστατη και απόλυτη. Δηλώνει ότι πρέπει να τις αποκτήσουν όλοι ανεξαιρέτως, γιατί μόνο έτσι μπορούν να συγκροτηθούν οργανωμένες και βιώσιμες κοινωνίες «**ἐπὶ πάντας ... μετεχόντων**». Διαφορετικά, αν λίγοι δηλαδή μετείχαν σε αυτές, δεν θα δημιουργούνταν ποτέ σταθερές δομές. Επομένως, τα δώρα του Δία, που ήταν προσφορά του ίδιου, έσωσαν τον άνθρωπο από βέβαιο αφανισμό, κυρίως όμως τον βοήθησαν να αποκτήσει την πολιτική αρετή, να μετασηματίσει τα κοινωνικά μορφώματα σε κοινωνίες με συνειδητοποιημένη συναίσθηση δημιουργικότητας και να αναπτύξει υψηλό επίπεδο πολιτισμού.

B3.

Στο δοθέν χωρίο από το πρωτότυπο, όπου ο μύθος του Πρωταγόρα κορυφώνεται, ο Δίας συζητά με τον Ερμή σχετικά με το πώς θα πρέπει να καταμεριστούν η αιδώς και η δίκη στους ανθρώπους. Ο αγγελιοφόρος εντέλλεται να μοιράσει τις ηθικές αξίες σε όλους ανεξαιρέτως τους ανθρώπους, διότι μόνο έχοντάς τες όλοι αρχικά ως προδιάθεση και καλλιεργώντας τες περαιτέρω θα μπορούσαν να σχηματιστούν οργανωμένες κοινωνίες. Έπειτα, στο παράλληλο μεταφρασμένο απόσπασμα του ίδιου έργου ο συνομιλητής του Σωκράτη εφαρμόζοντας τη σοφιστική μέθοδο της διάλεξης επιχειρηματολογεί στην προσπάθειά του να αντικρούσει το δεύτερο επιχείρημα του Σωκράτη που σχετίζεται με το γεγονός ότι οι «άγαθοί άνδρες» δεν κατάφεραν να μεταδώσουν την πολιτική αρετή στους γιους τους. Και στα δύο αποσπάσματα γίνεται λόγος για τις ποινές που επιβάλλονται σε όσους δεν διαθέτουν την αρετή αυτή.

Πιο αναλυτικά, στο απόσπασμα του πρωταγόρειου μύθου ο Δίας αποφασίζει να μοιράσει – μέσω του Ερμή – σε όλους την αιδώ και τη δίκη ως ηθικές καταβολές και προδιάθεση. Η καθολική «δώρεά» των αξιών αυτών δικαιολογείται, διότι σε άλλη περίπτωση η επιλεκτική «μοιρασιά» τους θα είχε ως συνέπεια να ελλοχεύει ο κίνδυνος οι έχοντες τις ηθικές αυτές αξίες να παρασυρθούν από τους μη έχοντες και αντίστροφα. Επομένως, αυτές δόθηκαν ως πρότυπα που έπρεπε να κατακτηθούν από τους ανθρώπους με τη λογική και τον προσωπικό αγώνα. Τα «δώρα του Δία» εκφράζουν ένα ανώτερο στάδιο εξέλιξης του πολιτισμού, κατά το οποίο ο άνθρωπος ωριμάζει ηθικοπνευματικά και παράγει πολιτισμό, του οποίου οι συντεταγμένες ορίζονται όχι μόνο από την ανάγκη του ζήν, αλλά από τη συνειδητοποίηση της αξίας του εὖ ζήν. Με τη φράση μάλιστα «οὐ γὰρ ἂν γένοιτο ... τεχνῶν» εντοπίζεται η αιτιολόγηση - επιχείρημα του Δία. Στα συστατικά αυτά της πολιτικής αρετής πρέπει να συμμετέχουν όλοι ανεξαιρέτως οι πολίτες, γιατί μόνο έτσι μπορούν να συγκροτηθούν οργανωμένες και βιώσιμες κοινωνίες.

Ωστόσο, η σημασία και η αυστηρότητα του νόμου του Δία τονίζεται από την επιβολή θανατικής ποινής «κτείνειν ὡς νόσον πόλεως» σε όποιον δεν συμμορφώνεται στις εντολές του. Η παρομοίωση όποιου δεν συμμετέχει στην πολιτική αρετή με αρρώστια της πόλης υποδηλώνει, ότι αποτελεί κίνδυνο γι' αυτή και πρέπει να θανατωθεί για να διαφυλαχθεί η τάξη και η ισορροπία. Εντύπωση μάλιστα προκαλεί και η φράση «τον μη δυνάμενον αἰδοῦς καὶ δίκης μετέχειν κτείνειν ὡς νόσον πόλεως» στην οποία ο Δίας χρησιμοποιεί μετοχή ενικού αριθμού «μη δυνάμενον» επιθυμώντας προφανώς να τονίσει ότι οποιοσδήποτε δεν συμμορφωθεί και δεν αποδεχθεί τις ηθικές αυτές αξίες θα αποτελεί την εξαίρεση και όχι τον κανόνα γι' αυτό και θα πρέπει να τιμωρηθεί ως παράδειγμα προς αποφυγή. Έτσι, ο Δίας ζητάει το απόλυτο και το απαιτεί με αμείλικτη σκληρότητα δηλώνοντας έτσι την πολύ μεγάλη σημασία που δίνει στις αξίες της αιδούς και της δίκης για τη συγκρότηση και τη διατήρηση της πολιτείας. Η επιβολή της ποινής του θανάτου ως ασφαλιστική δικλείδα

εξασφάλισης της καθολικότητά των αξιών αυτών, δείχνει ότι αυτές δεν είναι έμφυτες, γιατί δεν αποτελούσαν γνώρισμα της αρχικής ανθρώπινης φύσης.

Αντίστοιχα, στο μεταφρασμένο απόσπασμα ο σοφιστής Πρωταγόρας χρησιμοποιώντας ένα εκτενές επιχείρημα, αναπτύσσει τη συλλογιστική του, για να αποδείξει ότι οι σπουδαίοι πολιτικοί άνδρες οπωσδήποτε ενδιαφέρονται να διδάξουν την πολιτική τέχνη στα παιδιά τους. Εφαρμόζοντας και πάλι το σόφισμα της λήψεως του ζητούμενου, επικαλούμενος δηλαδή το ζητούμενο ως δεδομένο και χρησιμοποιώντας την αποδεικτέα θέση ως αποδεικτικό λόγο όπως είχε κάνει και πρωτύτερα « **ότι το πράγμα... το αποδείξαμε ήδη** », οδηγεί τη σκέψη του εκ του ἑλάσσονος εις μείζον και μέσω της κοινής εμπειρίας και αντίληψης προβαίνει στην υπόθεση ότι είναι παράλογο οι σπουδαίοι πολιτικοί να παραμέλησαν τη διδασκαλία της πολιτικής αρετής, ενώ φρόντισαν να διδάξουν στα παιδιά τους γνώσεις, των οποίων η άγνοια δεν επιφέρει σοβαρές κυρώσεις. Αυτό συμβαίνει, διότι η έλλειψη της πολιτικής αρετής επιφέρει θάνατο, εξορία, δήμευση περιουσίας ποινές που θεωρούνται αμείλικτες. Επομένως, οι « άγαθοί άνδρες » σύμφωνα με τον Πρωταγόρα δεν δύναται να επιθυμούν τα παιδιά τους να εξορίζονται ή να θανατώνονται, γιατί δεν μετέχουν στην πολιτική αρετή και τα «μέρη» της. Αυτό ακριβώς στη συνέχεια το θεωρεί δεδομένο, απτή πραγματικότητα, την οποία και επικαλείται ως επιχείρημα χωρίς ουσιαστικά να το έχει αποδείξει **«Ενώ όμως είναι ... επιμέλεια!** ».

Καθίσταται επομένως σαφές, ότι η θανατική ποινή αποτελεί έσχατο μέσο τιμωρίας που επιβάλλεται όταν οι άλλες μορφές τιμωρίας, για παράδειγμα νουθεσίες, θυμοί, μικρές τιμωρίες, εξορία και στέρηση πολιτικών δικαιωμάτων δεν έχουν επιφέρει τα επιθυμητά αποτελέσματα, δηλαδή τον σωφρονισμό του δράστη. Μάλιστα, επιβάλλεται όχι για να εκδικηθεί η πολιτεία αυτόν που διέπραξε ένα αδίκημα, αλλά για να διασφαλίσει την καθολικότητα της αρετής και να διαφυλάξει την αρμονική συμβίωση και ισορροπία μέσα στην πόλη, απομακρύνοντας οποιοδήποτε ταραχοποιό στοιχείο.

B4.

α. ΣΩΣΤΟ

β. ΛΑΘΟΣ

γ. ΛΑΘΟΣ

δ. ΣΩΣΤΟ

ε. ΛΑΘΟΣ

B5.

λοχαγός: ἄγοντα / συναγωγοί

ἀγαλλίασις: ἀγάλματα

θρέψις: τροφήν / τροφάς

βαθμῖς: βωμούς

ἄφιξις: ἰκανή

ὄχυρός: μετέσχε / εἶχον / ἔχοντες / ἔχων / μετεχόντων / μετέχοιεν / μετέχειν

διάδημα: ὑποδέσεις

νεογνός: συγγένειαν / γένει / γένοιτο

ὀλέθριος: ἀπώλλυντο

δεισιδαίμων: δείσας

[*στην παρατήρηση B5 δίνονται όλες οι πιθανές λέξεις που θα μπορούσε κάποιος μαθητής να σημειώσει.]

Γ1.

Οι ναυτικές υποθέσεις (δραστηριότητες) λοιπόν των Ελλήνων τέτοιες ήταν, και οι παλιές και αυτές που έγιναν αργότερα (ύστερα). Ωστόσο, απέκτησαν όμως μέγιστη δύναμη (την πιο μεγάλη) αυτοί που έστρεψαν την προσοχή τους (όσοι επιδόθηκαν με ζήλο / πρόσεξαν) σε αυτές και από (με) την απόκτηση χρημάτων (χρηματικών πόρων / εσόδων) και από (με) την κυριαρχία (εξουσία) πάνω σε άλλους· γιατί πλέοντας επιθετικά υπέτασσαν (κατέστρεφαν) τα νησιά, και προπαντός (κυρίως) όσοι δεν είχαν επαρκή (αρκετή) χώρα. Στη στεριά όμως κανένας πόλεμος δεν έγινε (συνέβη / διεξήχθη), από όπου σε κάποιους και δύναμη (να) προήλθε (προέκυψε)· όλοι αντίθετα (οι πόλεμοι) , όσοι και έγιναν, ήταν (διεξάγονταν) προς ομόρους τους (γείτονές τους)

του καθενός ξεχωριστά, και εκστρατείες μακρινές πολύ από τη χώρα τους με σκοπό την καθυπόταξη (υποδούλωση) άλλων δεν έκαναν οι Έλληνες. Γιατί δεν είχαν συνασπιστεί (συνταχθεί) με τις μεγαλύτερες (ισχυρότερες) πόλεις ως υπήκοοι , ούτε πάλι οι ίδιοι ως ίσοι (με ίσους όρους) κοινές εκστρατείες έκαναν.

Γ2.

ἦν: ἔσται

ἐλαχίστην: (ταῖς) ἐλάττ(σσ)οσι (ν)

προσσχόντες : πρόσσχωμεν

ἐπιπλέοντες : ἐπιπλεῖτε

κατεστρέφοντο: κατεστράφθω

μάλιστα: μάλα

διαρκῆ: (ὧ) διαρκές

ἐκδήμους: (ταῖς) ἐκδήμοις

οὐδεῖς: (τῆς) οὐδεμιᾶς

ἐξῆσαν: ἐξελθεῖν

Γ3α.

τὰ ναυτικά: υποκειμένο στο ρήμα « ἦν », αττική σύνταξη

αὐτοῖς: αντικείμενο στην (επιθετική) μετοχή « οἱ προσσχόντες »

ἄλλων: (ονοματικός , ετερόπτωτος προσδιορισμός) γενική αντικειμενική στη

λέξη « ἀρχῆ »

ἐπί καταστροφῆ : (επιρρηματικός προσδιορισμός) εμπρόθετος προσδιορισμός του σκοπού στο ρήμα « οὐκ ἐξῆσαν » (ρήμα κίνησης)

ύπήκοοι: επιρρηματικό κατηγορούμενο του τρόπου στο εννοούμενο υποκείμενο «ούτοι» του ρήματος « ού ξυνειστήκεσαν » καθώς προσδιορίζει το ρήμα σκόπιμης ενέργειας « ού ξυνειστήκεσαν » (ενδεχομένως και απλό κατηγορούμενο στο εννοούμενο υποκείμενο «ούτοι» μέσω του συνδετικού ρήματος « ού ξυνειστήκεσαν)

Γ3β.

A. Ειδική πρόταση: Άπαντες γινώσκουσι ότι ισχύν περιποιήσαντο όμως ούκ ελαχίστην οί προσσχόντες αὐτοῖς.

B. Ειδικό απαρέμφατο: Άπαντες γινώσκουσι ισχύν περιποιήσασθαι όμως ούκ ελαχίστην τούς προσσχόντας αὐτοῖς (ετεροπροσωπία).

Γ. Κατηγορηματική μετοχή: Άπαντες γινώσκουσι ισχύν περιποιησαμένους όμως ούκ ελαχίστην τούς προσσχόντας αὐτοῖς.

Επιμέλεια Καθηγητών Φροντιστηρίων Βακάλη